

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 202. szám.

Szerda, szeptember 5.

Diplomás kisasszonyok.

— szeptember 5.

A templomokban elhangzott a Veni sancte s megnyílnak mindenütt az iskolák, hogy tiz hónapon át belecsoptogtassék az ifjuságra a tudást.

Eszteendő óta, minden iskolai év elején fölhangzik a panasz, hogy mostanában mindenki diploma után nyargal és aztán a diploma alapján azt várja az államtól, hogy adjon az neki kenyeret.

Az újabb időkben a diploma után való hajszá sulyosbodott azzal, hogy ma már a nők is versenyezve vetik magukat a diploma után. Ijesztő mértékben kezd szaporodni a tanári és tanítónői diploma után törtető kisasszonyok száma. Már is olyan tömegeket bocsátanak ki a tanítóképzőintézetek, hogy a legnagyobb protekcióval sem lehet elhelyezni valamennyit. Pedig a protekció dolgozik szakadatlanul. Kezdve a legcsekélyebb segélykérésnél, föl a diplomás kisasszony elhelyezéseig. Akinek nincs protekciója, az lehet akár milyen jeles tehetség és szorgalmas növendéke az intézetnek, — senki sem hederit rá. Tehát ki van annak téve, hogy diplomája dacára sem jut álláshoz.

Mi sors vár tehát a szerencsétlen diplomás kisasszonyra? Keserű sors! Növelni fogja a proletárok számát, mert olyan igényei lettek, amelyeket többé kielégíteni nem tud. Nem ismeri az egyszerű, de becsületes szegénységet, nem szokja meg az alantasabb munkát, nem ismeri a csendes, szükös viszonyok közti megelégedést.

Még a családi boldogság csekély örömeit sem tudja élvezni, mert lelkének elérhetetlen ábrándok növelték meg szárnyait. Nem ismeri és nem tudja elvégezni a háztartás ezernyi apró munkáját, foglalatosságát, nem is tartja magához méltónak, mivel ő már diplomás kis-

asszony, aki tudós s aki csak a tantárgyakkal tud foglalkozni.

Még a férjhez menése is nehézségekre ütközik, mert a diplomás kisasszony — ha szegény és állás nélkül van, még akkor is válogatós már. Ahhoz a férfihoz nem megy, aki talán iparral foglalkozik — az a férfi pedig nem igen keresi föl, akiről ábrándozik.

A diplomás kisasszonyoknál tehát abban gyökeredik a legnagyobb baj, hogy a diploma szerzés alatt kiragadják az egyszerű családi életből a szerényebb, de hasznos munkakörből és igényeit megnövelik, még pedig olyan nagyra, hogy aztán még az aránylag szerencsésebb körülmények közé jutott tanítónő sem érzi magát jól többé a falu közönséges, egyszerű légkörében.

Pedig az már bizonyos, hogy a mai viszonyok között a nőnek is keresnie kell, mert a létért való küzdelem nehéz harcában a férfi karjai csüggednek. A nőnek is tanulni, tudni és dolgozni kell. Keresnie kell tisztességes munkával és nemcsak fogyasztani. Am azért nem muszáj föltétlenül a diploma után törekedni. Hiszen a férfiak is már tulságosan sokan vannak, akik pusztán a diploma elnyeréseért versenyeznek. Az emberek nem is annyira a munkát, mint inkább állást keresnek. Ha az Isten hivatalt ad, eszt is adott hozzá — szokták mondani. S ezért minden állást megrohannak, noha keveset értenek az azzal járó munkához.

Ez a felfogás nem igaz. Munkára kell szoktatni a népet, a társadalmat. Nem mindig a diploma ad kenyeret, hanem a becsületes, a szorgalmas és hasznos munka. Erre kell első sorban megtanítani a nőt, aki mint anya is a háztartás vezetésére van hivatva. A munkás, takarékos a szerény igényű nő áldása a háznak. A szegény ember házastársának egyensúlyát

csak úgy lehet fentartani, ha az asszony a csekély jövedelmet jól tudja beosztani, okosan felhasználni s minden kiadásnál gondja van arra, hogy csak az elkerülhetetlenre költse a háza szerény jövedelmét. Nagyon jó volna tehát arra tanítani a nőt s növevelésünket odairányítani, hogy inkább a munkát keresse és ne a diplomát.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déli 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig az urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Szeptember 10. Közig. bizottság ülése.
Szeptember 13. Állandó választmányi ülése.
Szeptember 15. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Torontál vármegye törvényhatósága az időközben befolyt ügyeknek letárgyalására szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre vonatkozó állandó választmányi ülések szeptember 13-án és a következő napon lesznek délután fél 4 órakor. Az ülésen tárgyalják a vármegye házipénztárának 1907. évi költségeloirányzatát és a törvényhatósági pótdadókat.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklétével ülést tartott, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak.

— Veni sancte. Ma tartották meg az iskola növendékei részére a szokásos veni sanctét a róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 1/2 óráig. A misét Engel Ferenc lelkész mondotta s résztvettek rajta a központi és az Eötvös-utcai állami elemi iskolák, a zárdabeli magán, elemi és polgári leányiskolák, a Meisinger Karolin-féle leányiskola s a polgári és felsőkereskedelmi iskolák növendékei tanítók és tanítónők vezetésével.

— Ezüst-lakodalm. E hó 9-én (vasárnap) lesz huszonöt éve, hogy Weisz Izidor, nagy-

A „TORONTÁL” tárcája.

A kristály-palota.

A régmúlt időkben, Szolimán „dicső” uralkodása alatt, midőn a mohamedán vallás még teljes fényében ragyogott, a Seikh ul-Islam veszélyesen megbetegedett.

Abban az időben (azóta sokat változott minden) nagyon kevesen szánták magukat az orvosi pályára. Mi több, tudatlanok voltak — s elhiszik-e? — látogatásaiért óriási összegeket követeltek.

A Seikh ul-Islam pedig nagyon szerette pénzét, bár nagy veszély környékezte, hogy életével elveszíté azt is. Fájdalomtól gyötörve kinlódott ágyában s éppen úgy rettegett a haláltól, mint pénze kiadásától. Ekkor felemlítették előtte az öreg, szegény és ismeretes Izsák nevű zsidót, ki titkos szereivel csodás módon meggyógyítja betegeit.

Ellenszenvét leküzdve, bár az Mózes ivadékai ellen, a Próféta minden igaz hívő szolgájában él, a Seikh ul-Islam magához hivatva Izsákot. A tudós zsidó fáradozása sokáig látszott sikertelenségnek, míg végre kitartó ápolása leküzdötte a betegséget. Egy napon, számtalan látogatásai után, kijelentette fenséges betegének, hogy minden veszélyen túl van. E szavak értelmét mindenki könnyen elképzelheti, kinek orvosokkal már dolga volt s megértette azt Seikh ul-Islam is. De egyuttal az a kétség támadt benne: „Csakugyan oly nagy beteg voltam-e?” Az azonban elvitázhatatlan maradt, hogy Izsák hónapokon keresztül fáradhatatlan buzgalommal ápolta, gyógykezelté és virrasztott mellette.

— Masha-Allah! — gondolá a vén zsugori — ez a hitetlen kutya óriási összeget fog tőlem

követelni. Hogy mászhatnak ki szerencsésen e bajból?

Midőn Izsák ismét eljött (ami hamarosan bekövetkezett, mert ő is gondolt a honoráriumra) a talány már meg volt fejtvé.

— Oh! nagy tudós, — mondá neki a Seikh — életemet megmentetted! De az a kevés arany, melyet bírok, nem jutalmazna meg kellőleg ön-feláldozó igyekezetet. Azért is én még az aranyból is értékesebbel foglak megajándékozni.

Ezzel hosszú kaftánjának redői közül előhuzott egy sájátkezüleg aláírt és pecsétjével ellátott iratot.

— Tuds-e olvasni? — kérdé.

Izsák mohón betűzte ki az írka-írkat. Az egy techkérés (szabadalmi levél) volt, mely által a Seikh ul-Islam, a Próféta helytartója, Mohamed menyországában paradicsomi örömeiket és egy kristály-palotában lakást biztosított megmentője részére.

Izsák, a keletiek szokása szerint, nem árulta el gondolatát, de hosszú szakálába halk hangon mormogá: „Hogy a kutyák mocskolnák be nagyapád sirját” — ami az efajta emberek legrövidebb átka. Azonban meg volt szokva ahhoz, hogy a kellemetlenségekhez is jó arcot vágjon, hangosan így folytatá:

— Soká tartsa meg becses életét fenséged Istene!

Azután keblébe rejtve a másvilágra szóló utalványt, földig hajolt és szó nélkül hagyta el a termet. Az előcsarnokban Abdulah, a Seikh bizalmas szolgája várta, aki mindig lesben állt, hogy urának távozó vendégeit megsarcolja s Izsákot is a keletiek megszokott mondásával köszöntötte:

— Benim bakschisch néréde? Hát az én ajándékom hol van?

Izsák, ki végre szabad folyást engedhetett boszuságának, így felelt:

— A te ajándékom? Abból kísérted meg valamit kikaparni, amit én kaptam! Nesze! Nézd! Egy techkérés-t hozok magammal, amely egy, a paradicsomban levő kristálypalotára szól! Abdullah-ot elöntötte az irigység és nem kérdezősködött tovább, de este felesége előtt feltárta keszvét:

— Tudod-e, Fatma, hogy a gazdám mit cselekedett? A paradicsomban egy Djamli-kiosk-ot adott, annak a hitetlen kutyának!

— Jaj! jaj! — sóhajtott a török asszony. — Hiszen azt neked kellett volna megkapnod, neked, ki oly régóta és híven szolgáltad őt!

— Sajnos! — felelé Abdullah — seikh-et már nagyon régóta szolgálom, de ami a hüségem illeti, azt jobb, ha nem is kutatjuk. El-Hamd-Allah! hála Istennek, sikerült hosszú szolgálatom alatt ezt a házat és a körülötte elterülő kertet megszereznem, nem említve azt az összeget, melyet félretettem, hogy vén napjainkra gond nélkül kényelemben élhessünk. Lelkem nyugalmára azonban soha sem gondoltam. Most pedig az igen nyugtalanít. Hát ha megvehetném a hitetlen techkérés-jét? Az nem lenne hiába kidobott pénz? Mit gondolsz?

— Volna-e elég hely a Djamli-kiosk-ban mindkettőnk és fiunk részére is? — tudakolta a vallásos Fatma.

— Bárhová megyek is, családom követni fog, Ma-scha-Allah!

E párbeszéd következtében, Abdullah hamarosan alkudozásba bocsájtkozott Izsákkal. Hosszas csavargatások után végre megegyeztek, hogy Abdullah, hétszáz arany rögtöni lefizetése ellenében, jogaiba lép az Izsák birtokában levő, másvilágra szóló utalványt.

De az alku hire eljutott a seikh füléhez.

ut.

Sz.-v.
4701
I-III

715
406
328
242

1282
1228

1220
1219

1211
1205

1157
1149

1135
1130

1110
1059

1057
1044

1029
1013

1001
940

Vv. 4711
I-III
715

923
913

901
838

754
736

703
645

125

V.-v.
4811
I-III

715

1031
1008

953

kereskedő, a Ferenc József-rend lovagja egybekelt nejevel, született Tauber Zsenni urnóval. Az egész város közönsége szeretettel üdvözlö a rokonszenves házaspárt örömnapi alkalmából. Weiss Izidor előzékeny modorával, a közéletben tanusított önzetlen tevékenységével az összes polgárság rokonszenvét vívta ki magának s ugyanezzel a tisztelettel veszi körül a közönség azt a derék nőt, kivel 25 évvel ezelőtt egy életre szóló frigyét kötött. A számtalan szerencsekívánathoz, melylyel a köztisztviselők örvendő házaspárt minden oldalról elhalmozzák, mi is szívből csatoljuk gratulációinkat.

— **Eljegyzések.** Fux Ernő franzfeldi első segédjegyző eljegyezte Mixich Katica kisasszonyt, Mixich Agoston horvát-kécsai földbirtokos leányát.

Schösz Arthur eljegyezte Riedl Gizike kisasszonyt Nagybecskereken.

— **A jegyzők közgyűlése.** A községi jegyzők és körjegyzők országos egyesülete szeptember huszonkilencedikén Budapesten Pestvármegye székházában tartja az évi rendes közgyűlést. Az alapszabályszerű tárgyakon kívül foglalkozik a közgyűlés a módosított alapszabálytervezettel, valamint az Erzsébet királynéről elnevezett jegyzői árva-ház és segítő intézet alapszabályainak tervezetével és számos a jegyzői kar érdekeit érintő fontos kérdéssel. A vármegyei jegyző-egyletek küldöttei szeptember hó 24-ig küldhetik be megbízó leveleiket az egyleti főjegyzőhöz Sárospatakra, esetleg szeptember 28-án délután 5 óráig az egylet elnökségének Budapest, (Pannónia szálló) adhatják át.

— **A beiratások eredménye.** A nagybecskereki iskolákban a beiratások már nagyrészt befejeződtek s a következő eredményeket tüntetik fel:

A városi főgimnáziumban beiratkoztak az I. osztályba 91, a II. osztályba 45, a III. osztályba 43, a IV. osztályba 34, az V. osztályba 27, a VI. osztályba 13, a VII. osztályba 11, a VIII. osztályba 12 tanuló, összesen 276 tanuló.

Az állami polgári fiúiskolában beiratkoztak 242, a felsőkereskedelmi iskolában 94 tanuló, összesen 336 tanuló. E helyütt megemlítjük, hogy a polgári iskola II-ik osztályába már eddig is 72 tanuló jelentkezett és ezért egy paralellosztály felállítását határozták el.

A róm. kath. zárdában beiratkoztak az elemi iskola a) osztályában 80, b) osztályában 325, a polgári leányiskola osztályában 190, a kézimunka s felső tanfolyamban pedig 40 tanuló, összesen 638 tanuló, ezek közül 46 bennlakó növendék.

A Messinger Karolin-féle nyilvánossági joggal felruházott leányiskolában beiratkoztak az elemi osztályokba 73, a polgári osztályokba 135, a továbbképző tanfolyamra 28, bennlakó növendék 45, féldíjas bennlakó 9, összesen 290 tanuló

Maga elé hívatta a Hébert és szemrehányásokkal halmozta el.

— **Kutya! Kutya kölyke!** Nyomorult kapzsiságból hogy merted eladni a kristálypalotára szóló jogodat, melyet én adtam néked s mely felér a világ összes kincseivel?

Izsák jóltevője előtt térdreborulva, mentegődni kezdett:

— **Fenséges ur!** Adja meg nekem az „Amant“-t. Igaz, hogy kivételes kegyben részesített, de feleségemmel megbeszélve a dolgot, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a paradicsomban nagyon kellemetlen lenne helyzetünk. Nagy tudásom dacára semmi vagyont sem szereztem s én, Izrael fia, hogyan venném ki magamat, az igazhívóktól körülvéve, kikkel szemben legesekélyebb sziveséget sem tanusíthatnék, mert vagyoni körülményeim nem engednék azt meg. A mi gyaur otthonunk a legszomorubb elhagyatottságra lenne kárhóztatva. A gyermekek kövekkel dobálnák Djami kioskomat s ötszáz piasztér sem lenne elégséges havonta, hogy a palota kristályüvegeit újra bevágassam.

— **Haidé!** válaszolt a Seik-ul-Islam. Távozz! Távozz! A kapzsi még a paradicsomban is kapzsi marad!

Miután tikkarával egyedül maradt, az Isten szolgálja lecsillapítva haragját, néhány percnyi hallgatás által, reszketeg, vén hangján ekként szólt:

— **Mily könnyű is az embereket boldoggá tenni.** Egy darab papírra vetett néhány sor írás három ember boldogságát okozta: először az enyémet, mert hosszú betegségem semmibe sem került; az Izsákét, mert hétszáz aranyat kapott; s végre Abdullah szolgámét, kinek az Örökéletben gyönyörű palota van biztosítva.

— **A bölcsesség — felel a tikkár — a bölcs részére egy fűszál alá van rejtve, az ostoba részére pedig a hegy alá van eltemetve.**

Léon de Tinseau.

A központi és Eötvös-utcai állami elemi iskolákban a beiratások még nem értek véget, mert közel 100 szegényebborsú gyermeket szülik még a mezei munkálatoknál foglalkoztatják. Az eddigi eredmény szerint beiratkozott a központi állami iskolába 332 tandíj-fizető és 458 szegénységi bizonyítvánnyal ellátott tanuló, összesen 790. Az Eötvös-utcai állami elemi iskolákban 109 tandíj-fizető és 181 szegénysorsú bizonyítvánnyal ellátott tanuló, összesen 290 s így mindkét állami elemi iskolában 1070 tanuló lett beírva.

— **Pótérettségi vizégek.** A főgimnáziumban ma kezdték meg az írásbeli pótérettségi és folyó hó 10-ikén tartják meg a szóbelit a szegedi városi főgimnáziumban. Nagybecskerekéről csak egy diák vesz részt a szegedi pótérettségiben.

A helybeli felsőkereskedelmi iskolában folyó hó 10-ikén kezdik meg az írásbeli pótérettségi, míg a szóbeli ideje még nincsen megállapítva.

— **A radnai bucsu.** Szombaton, Kisasszony-napján lesz a radnai bucsu s erre a napra a katolikus hívek ezrei zárandokolnak az ország minden részéből, de különösen a délvidekről a radnai Máriához. A nagybecskereki bucsusok egy része gyalog, másik része vonaton teszi meg az utat Radnáiig. Azok, akik vonaton mennek a bucsura, holnap reggel a temesvári vonattal indulnak, a többiek ellenben már ma reggel keltek utra. Hat óraker e célból csendes mise volt a róm. kath. plébánia-templomban, mely után a körülbelül 80—100 főre menő bucsujárócsapat Magyary Pál plébános kíséretével elindult. Magyary plébános a temesvári-utcai vásorompónál szép beszédben bucsúztatta el a zárandoklókat.

— **Ag. ev. esperességi gyűlés.** A temesvári ág. ev. esperességi kerület őszi közgyűlése tegnap vette kezdetét. A közgyűlésen nagy számban megjelentek délelőtti 9 óraker jelen voltak a templomban az Ur vacsorájának kiszolgáltatásánál, délután pedig a gyámintézet, majd pedig a segélyegylet bizottsága ülésezett. A gyámintézet ülésén Ujházy Dénes, a segélyegylet ülésén pedig Bohus Károly orsz. képviselő elnökölt. A tulajdonképpeni közgyűlés ma délután van a közgyűlésen Torontálból részt vesznek: Schwahn György (Pancsóva), Jeszenszky Nándor (Nagybecskerek), Kiss Kálmán (Tótaradác), Jeszenszky Ignác (Nagykikinda), Neubauser János (Franzfeld), Koren Pál (Törökbecse).

— **A Vhosz ülése.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének felügyelő-bizottsága, mint Szegedről jelentik, vasárnap délelőtti tíz óraker a kereskedelmi és iparkamara könyvtártermében tartotta meg rendes félévi ülését. Az ülésen jelen voltak Csányi János, a szegedi kereskedelmi és iparbank vezérigazgatója, Palócz László szövetségi titkár, Tömörkény István pénztáros, Perjéssy László, Szencillény Nándor és Balla Jenő felügyelő-bizottsági tagok. A felügyelő-bizottság, melynek hároméves mandátuma a folyó évben járt le, ezuttal tartotta ujjalakítását és egyhangú lelkesedéssel választotta meg elnökének Csányi János vezérigazgatót, az eddigi elnököt, aki a szövetség felvirágoztatása körül, ennek megalakulása óta, igen nagy érdemeket szerzett. Miután a megválasztott elnök szép beszéd kíséretében elfoglalta az elnöki széket, a felügyelő-bizottság az 1906. év első félévéről készült vagyommérleget és zárószámadatokat vizsgálta felül és ezeknek adatait teljesen rendben levőknek találta. Eszerint a V. H. O. Sz. jelenlegi vagyona 112 903 korona 69 fillér. Ebből értékpapírral van elhelyezve 87.520 korona. A kereskedelmi és iparbankban folyószámlán 9322 korona 52 fillér, készpénzben 350 korona 88 fillér, berendezésekben 403 korona 79 fillér, biztos követelésekben 15 306 korona 50 fillér. A félévi vagyonszaporulat összege 2757 korona 70 fillér. Segélyezésekre a január—júniusi félévben 990 koronát utalványozott a szövetség. Az igazgatóság javaslatára elhatározta a felügyelő-bizottság, hogy a rendelkezésére álló készpénzből a segélyalap részére egy darab 4 százalékos Magyar Jelzáloghitelbank-sorsjegyet és egy darab 4 százalékos Tisza-szegedi sorsjegyet vásárol, továbbá, hogy a szövetség tulajdonában levő két darab kisorsolt záloglevelet ujjakkal fogja pótolni.

— **Szeptemberi kánikula.** Az idő, mint rendszeren, megint lecáfolja a kalendáriumot. A nap-tári bölcsek szerint ugyanis a kánikula már aug. 23-ikán elmúlt volna. Eleinte az idő is igazat adott nekik, mert augusztus végén néhány napig tényleg hűvösebb idők jártak, most azonban szeptember elején újabb kánikulával kedveskedik az idő. Két napja pláne olyan meleg van, a milyen a kánikula derekán sem volt. Ma például 36 fokot mutatott Celzusz hőmérője az árnyékban, amilyen magasságra az idén még nem vitte a higany. Hivatalosan az ősz küszöbén állnánk, valójában azonban a nyár derekán vagyunk. A

jó öreg Kronosz eltehetne ebből a melegből valamit a tére.

— **Pénzügyőrök jótékonycaiu egyesülete.** A torontálvármegyei magyar királyi pénzügyőrség tudvalevőleg még a múlt év december hó 7-én Tóth István kir. tanácsos, nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgató 30 éves szolgálatának jubileuma alkalmával 1000 koronás alapítványt és ezzel kapcsolatban jótékonycaiu egyesületet létesített, mely hivatva van — esetleg később kibővítendő alapon — nemcsak a torontálmegyei, hanem az egyetemes m. kir. pénzügyőrség szemlémi és anyagi érdekeit előmozdítani, az őrség minden egyes tagjában az erkölcsös életet és kötelességérzetet fejleszteni, a balsors által sújtott pénzügyőrségi tiszteteket, altiszteteket, ezek özvegyeit és árváit segélyezni és vagyontalannul elhalt, ideiglenes alkalmazásban álló, tebát temetkezési járulékra még igényvel nem bíró pénzügyőrök eltemettetéséről gondoskodni. Az egyesület, melynek alapszabályait a minap hagyta jóvá a belügyminiszter, nemes intencióinál fogva nemcsak a pénzügyi körök, hanem a társadalom minden rétegének érdeklődését, és támogatását is méltán megérdemli.

— **Gyujtogató inas.** Ambrózy Béla báró valespáji birtokán tűz támadt, amely 10 000 korona értéket pusztított el. Megállapították, hogy a tüzet gyujtogatók okozta, amelynek állítólagos tetteseként a báró inasát letartóztatták.

— **A lakatlan sziget.** A kis Adakalé-sziget a Ducán, Orsova átellenében tegnapról kezdve teljesen lakatlan. A kis paradicsom török lakosai nem tudtak rajta megélni, Kisázsziába, Brüsszába vándoroltak, tegnap költözőt el Adakaléról az utolsó tizenhat család. A szelid muzulmánok, akik rózsát tenyésztettek és halászgátak, majdnem éhen veszttek, tehát elmenekültek. A Jókai csodás kis szigete most egészen árva. Csak az Aranyember csodálatosan szép halhatatlan lapjain fog élni örökké nagyszerű rózsadszobák, dúsgyümölcsfaival, a hűséges nagy kutyával, Noémivel és az egész kis társasággal, amely az örök költészetet jelenti... Igy szól a fővárosi lapok híre, amely azonban egy kis tévedésen alapszik, miután nem Adakalé Jókai Arany emberének „Senkisziget“-e. Noémi ugyanis, a kis Dodival, a Temes-Szigeten élte romantikus napjait, ahol még ma is ily nevű virágzó község áll.

— **Táncitanítás.** Katz Sándor, a nálunk is jól ismert táncitanító szeptember hó 15-én érkezik Nagybecskerekre és itt hosszabb időn át tánc-kurzusokat rendez.

— **Burgonya és zöldségfélék kivétele Indiába.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltséggel, hogy az Indiába kivitt burgonya és zöldségfélék behoztatását az indiai hatóságok fertőző betegségek behurcolásának megakadályozása végett attól teszik függővé, hogy a kérdéses szállítmányokhoz az illetékes hatóságoktól eredő származási és egészségi bizonyítványt csatoltak-e, amely az áru egészséges voltát és oly vidékről való származását igazolja, amely a kivitt árua névre uralkodó betegségektől mentes. E nemű kivételünk érdekében ezért a földmívelési miniszter utasította a kamara kerületébe tartozó Temes- és Torontálvármegye alispánját, valamint Temesvár és Versec város polgármesterét, gondoskodjanak arról, hogy községi előjáróságok, illetve városi tanácsok a kiviteli cégek kérelmére az Indiába rendelt burgonya és zöldségkiviteléhez szükséges egészségi bizonyítványokat állítsák ki.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Ujaradról jelentik, hogy Krigléder György oltani jómódu vízimolnár tegnapelőtt este 10 óraker a Maros partján holtan találták. Krigléder fején két lövésbátatott; azt hiszik, hogy a gyilkosokat két oláh munkás követte el, akiket az áldozat a napokban elbocsájtott, mert kiderült, hogy több zsák rozst loptak. A gyilkosokat nyomozzák.

Játékbarlang Abbaziában.

Bevált reklám.

I.

(Történik egy becskerekai kávéházban.)

Anday Alfréd: Olvasta?

Bakos László: Mit?

A.: Hogy Abbaziában játszani lehet.

B.: Hogyne! Hisz tavaly is mindennap háromszor alsóztam.

A.: Ne beszéljen ilyen bolondokat. Nem alsósról van itt szó.

B.: Hát mondjuk dartinól.

A.: Maga barom. Hát nem olvasta, hogy az abbaziai rendőrség nyomára jött egy titkos játékbarlangnak. Egy asszony már öngyilkos is lett, mert elvesztette az egész pénzét.

B. (Féltre. És én nem engedtem a feleségemet Abbaziába): Na ez nagyon szomorú, hogy már nálunk is...

A.: Soha életemben olyan marhátnem látam, mint maga. Hát magának nem tetszik, hogy

ilyen közel lesz a játéklarang. Persze, azok az urak, akiknek van pénzük Montecarlóra, azok henceghetnek minden esztendőben. De mi csak hallgatjuk az ő meséiket. Nekem is van jogom az élethez, én is akarok egy játékbankot látni.

B.: Hát a Lloydban nem látott?

A.: Az régen volt. Most már ott is csak alsót játszanak. Azaz, hogy felsőt is. De én azt olvastam, hogy Abbaziában fényes termekben játszanak, mágnások is vannak ott és más előkelő urak. Talán királyok is. Mit lehet tudni.

B.: Mit beszél nekem erről olyan sokat?

A.: Mert azt akartam magának mondani, hogy menjünk le Abbaziába.

B.: Engem nem ereszt a feleségem.

A.: Az enyém örül, ha . . . azaz, hogy én úgy neveltem a feleségemet . . .

A.: Hagyjuk a smoncákat.

B.: No jó. Hát megyünk? Majd este beszélünk róla.

II.

(Az abbaziai parkban.)

Anday: Kezdem unni a dolgot.

Bakos: Hát még én.

A.: De maga bolondított engem ide. Azt mondta, hogy nemcsak az utiköltségemet nyerem ki, de egy pár boutont is vehetek a feleségemnek. Én ugyan nem vennék a feleségemnek boutont, ha nyernék is, de ez magának mindegy.

B.: Hát tehetek én róla, hogy nem találjuk meg a barlangot? Én eleget keresem.

A.: De mindenfitt kinevetik.

D.: Dehogyan nevetnek. Röhögnek. Az igazgatónál is voltam. Ott pláne azt mondta az egyik, hogy én talán Ostendében képzelem magamat. Jó odavágtam neki. Megmondtam neki, hogy én intelligens ember vagyok, aki tudja, hogy Siófok a magyar Ostende. Bent áll minden uti könyvben.

A.: Mit csinálunk már most?

B.: Van egy eszmém.

A.: Inkább esze volna.

B.: Ne szóljon mindig közbe. Tehát haza megyünk és azt mondjuk, hogy kitűnően mulattunk Abbaziában. A barlangban csak kétszer voltunk. Én roulettet, maga trentét játszott.

A.: Mi az?

B.: Ne legyen olyan kíváncsi. Elég, ha azt mondja, hogy 280 koronát nyert. Én 400-at fogok mondani.

A.: Aztán miért?

B.: Mert úgy tesznek azok az urak is, akik Monte-Carlóból jönnek.

A.: És az se igaz?

B.: Mit tudom én. Ég ha mondjuk. Most pedig menjünk a Quarneróba, játszunk 6 rennert 4 mesterrel, aztán menjünk a hajóra, reggel Budapestre, este pedig otthon leszünk.

A.: Jó. De a feleségemnek szeretnék egy kis meglepetést vinni.

B.: Tudja mit: Fűrődjön meg. Ez elég meglepetés és olcsóbb a boutonnál.

III.

(Az abbaziai igazgatói irodában.)

Igazgató: Mondja Weinperl ur, elküldte Ön a másik kommunikát.

Titkár: Melyiket?

Igazgató: A játéklarangról.

Titkár: Nem merem elküldeni, mert félek, hogy rájönnek. Az első hírünk megjelenése óta 4217 újabb vendég érkezett Abbaziába és statisztikai osztályunk kimutatta, hogy 4215 ember kérdészködik tegnap óta a játékbank után. Azt hiszem, demontálni kellene az egészet, nehogy még többen felüljenek.

Igazgató: Talán megőrültünk. Egészen ellenkezőleg. Irja a következőket: (Diktál.)

Mint Abbaziából jelentik, a rendőrségnek nem sikerült teljesen elfojtani a hazardjátékokot. Hir szerint egy másik helyiségben, melynek pazar berendezése a leghirhedettebb játéklarangokkal vetekedik, vigan folyik a roulette és a baccarat. A rendőrség tehetetlen a játékosokkal szemben, kiknek soraiiban számos előkelő főúr látható a beavatottak állítása szerint.

Titkár: Mit csináljak ezzel az irással?

Igazgató: Küldje el táviratban 10 bécsi lapnak. Onnan átvesszik a magyar lapok s egy héten belül másik 4000 balek jön Abbaziába. (Kezeit dörzsöli.) Nem hittem volna, hogy ilyen pompás utószezonunk legyen.

rrr.

TÁVIRATOK.

A király Dalmáciában.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Raguzából táviratozzák: Nardelli helytartó tegnap este ideérkezett, hogy megtegye az előkészületeket a király dalmáciai utazásához. A helytartó előzetesen Stagno és San Giorgio di Giuppana helységeket látogatta meg, ahol a hatóságok fejeitől és a közönségtől ünnepélyes fogadtatásban részesült.

A sziléziai nagygyakorlatok.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Teschenből táviratozzák, hogy a sziléziai nagygyakorlatok ma véget értek. A nagy hőség dacára a legénység aránylag jól érzi magát. A király ma is kora reggeltől kezdve élénk figyelemmel kísérte a gyakorlatokat és délután visszatuzott Bécsbe.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint politikai körökben beszéltek, a miniszterelnök hétfőn utazna Bécsbe, hogy a kiegyezés kérdésében érintkezésbe lépjen az osztrák miniszterelnökkel.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A miniszterelnöki palotában ma délelőtt minisztertanácsra ültek össze a kormány tagja. A Herkulesfürdőben üdülő Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a minisztertanácsban Sztérenyi József helyettesíti. Az ülésen igen nagy anyag vár elintézésre, úgy hogy a tanácskozás a délutáni órákba is benyúlik. A minisztertanácsot a folyó ügyeken kívül az Ausztriával való kiegyezés anyagának előkészítése és a parlament őszi munkarendje foglalkoztatja.

A német trónörökös pár utja.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Münchenből sürgönyzik, hogy a német trónörökös tegnap délelőtt nejjével odaérkezett három heti tartózkodásra s Tegernsee-ben e célra villát bérelt.

A szerb vámháború.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik, hogy a szerb kormány pénteken küldi el jegyzékét a külügyminiszteriumhoz, amelyben az összes magyar-osztrák követeléseket acceptálja, kivéve az ágyurendelési kötelezettséget. Ha azen az alapon sem létesíthető megegyezés, úgy Pasics visszalép és helyébe vagy Protics Stoján, vagy Milovanovics áll a kabinet élére.

Az osztrák választójog.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák választói jog reformálására kiküldött bizottság szeptember hó 12-én kezdi meg újból működését. A bizottság elnöke Ploj képviselő.

A petrosényi bányásztrájk.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” ered. táv.) Mai jelentések szerint a petrosényi bányák sztrájkoló munkásai nyugodtan viselkednek, a sztrájk azonban tovább tart. A munkások nagy részének hangulataból következtetve, a sztrájkolók rövidesen munkába állanak, miután az igazgatóság a munkásokhoz intézett felhívásában figyelmeztette őket, hogy ha munkába nem állanak, elvesztik nyugbér igényüket.

Az orosz események.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Szentpétervárról sürgönyzik: Trepov tábornok, a péterhofi kormányzó visszalépése egészségi okokból történt. Trepov ezen a címen legközelebb hosszabb utazást is fog tenni a külföldön.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervári sürgönyök jelentik, hogy Sebastopolban két torpedóhajóról eltűnt három ágyú. A mikor ezt észrevették és vizsgálatot akartak indítani, a torpedók megszöktek. Most üldözik őket.

Budapest, szeptember 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, a városi hatóság rendkívüli anyagi zavarokkal küzd, úgy hogy nem képes fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. Pénzügyi körökben egyre hangosabban nyilvánul az a vélemény, hogy Oroszország állami csőd előtt áll, ami, ha csak a kormánynak nem sikerül valami nagyobb pénzügyi műveletet csinálni, rövid idő alatt bekövetkezik.

Riadalom egy szinkörben.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagykanizsáról sürgönyzik, az ottani szinkörben tegnap este nagy riadalom volt. A szinpádon ugyanis kipattant egy villamos szikra, mire valaki a nézőközönség köréből tüzet kiállított. Erre a közönség körében szörnyű rémület támadt és mindenki fejvesztve rohant kifelé. A tolongásban többen könnyen megsebesültek és számos asszony elájult. Végre a rendezőségnek sikerült közönséget megnyugtatni, mire a nyugalom helyreállt s az előadást folytatták.

Budapesti gabonatózsde.

Budapest, 1906. szeptember 5.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	14.40	14.70
Pestvidéki	75	—	—	78	13.90	14.45
Bánsági	75	—	—	79	—	—
Bácskai	74	—	—	78	14.55	14.75
Szerbiai	76	—	—	79	—	—

Egyéb gabonafajták			100 kilogr. ára	
			kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	11.75	11. —
„	középmínőségű	—	11.65	11.85
Árpa	takarmányárú I. r.	—	12. —	12.35
„	másodrendű	—	11.70	11.95
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	13.70	14. —
„	középmínőségű	—	13.50	13.70
Tengeri	belöldi új	—	11.80	12. —
„	román vagy bolgár	—	—	—
„	cinquantin	—	—	—
Repce	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre) 14.18 — —
 Buza (áprilisra 1907.) 14.40 — —
 Rozs (októberre) 12.18 — —
 Rozs (áprilisra 1907.) 12.66 — —
 Zab (októberre) 12.96 — —
 Zab (áprilisra 1907.) 13.08 — —
 Tengeri (májusra 1907.) 10.14 — —

Szerkesztői üzenetek.

Verus. A menetrend-ügyben ismételtlen állást foglaltunk, erre tehát nincs mit felelnünk. Azt azonban hangsúlyozni kívánjuk, hogy a változást nem krakélereskedéssel érjük el, hanem komoly érvekkel. Miért akarja ön a M. Á. V.-ot megtámadni, mikor a becskereki közönség soha egy szóval sem mondta, hogy neki más menetrend kellene? Előbb tessék kérni, azután véleményt mondani.

Őszi szellő. Nem közölhető.

Nyilttér.*)

Mindenütt kapható

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító-szer,
 a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

(353-42.23)

*) Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Béga-szentgyörgyéről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 40 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Béga-szentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Torontálvármegye alispánjától.

24274. szám. 1906. 842-31

Pályázati hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. városánál egy adó-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása évi 1300 korona fizetés és 200 korona lakbér.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám címezve 1906 szeptember hó 20-ig nyújtják be.

Nagybecskerek, 1906 évi szeptember hó 3-án.

Jankó,
alispán.

A Vécsey-féle házban Széchenyi-part 16. szám alatt egy több szobából álló

lakás

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel november hó 1-étől kiadó.

Ugyanott egy

Bosendorfer zongora

jutányosan eladó.

(36-73)

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Nagybecskereken, Váraljai-utca 12. szám alatt a Várad-féle házban

fényképészeti műtermet

létesítettem, ahol mindennemű szakbavágó munkálatok a legolesőbban készíttetnek el és pedig:

- 6 visítkép ára 3 korona.
- 6 kis makartkép " 5 "
- 6 kabinetkép " 6 "
- 6 nagy makartkép " 10 "
- 6 bodóirkép " 14 "

Kivánatra mintaképek is készíttetnek.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Bartos Henrik, fényképész.

823-x 2

V. 330. végreh. szám 1905. 843-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1905. évi V. 330. számú végzése következtében dr. Mayer Ferenc Nándor budapesti ügyvéd által képviselt Graepel Hugó budapesti cég javára, Hamma Antal perlaszi lakos ellen 400 kor s jár. erejéig 1905. évi decemb. r. hó 13 án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 903 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabulorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1905. évi V. 330. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 12. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 201 kor 75 fillérben bíróltag már megállapított költségek erejéig Perlaszon, adós lakásán leendő eszközésére 1906 évi szeptember hó 13 ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1906. évi augusztus hó 14. napján.

Engl,
kir. bir. végrehajtó.

Használt

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cim a kiadóhivatalban.

(761-x 23)

Elsőrendű cipők

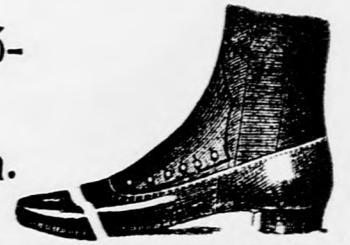

WEINBERGER K. cégnél
Nagybecskerek, Hunyady-utca.

Ugy készen, mint mérték szerint a legjobb kivitelben, olcsó árak mellett.

Az iskolai idényre kitünő fiu- és leány-cipők és esizmák.

Minden pár cipőhöz egy doboz kenőcs ingyen.

443-50 23

Tamisác szabályozó- és belvízvezető-társulat.

456. szám. 1906. 844-1.1

Meghívó.

A Tamisác szabályozó- és belvízvezető társulatnak Párdányban 1906. évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor tartandó

évi rendes közgyűlésre.

Tárgy:

1. Igazgató 1905. évre szóló jelentése.
2. Az 1905. évi társulati számadás tárgyalása.
3. Az 1907. évi társulati költségelirányzat tárgyalása és megállapítása.
4. A társulati választmányának 12/v. 1906. számú javaslata folytán tisztviselők drágasági pótléka feletti határozathozatal.
5. A társulati választmány 14/v. 1906. számú javaslata folytán a társulati csapatnádőrök és szolgának 5% os kárpótlék rendszeresítése tárgyában határozat hozatala.
6. A társulati víziműveknek Dinyásig való kiterjesztése tárgyában a választmányának 7/v. 1906. szám alatt hozott javaslata feletti határozathozatal.
7. Egy választmányi tag megválasztása.

Kelt Párdányban, 1906. évi szept. hó 4. én.

Elnök megbízásából:

Petrikovits Róbert,
igazgató-főmérnök.

(844-11)

Az alapszabályok 8. §-ának rendelkezése szerint van szerencsém a községi előjáróságokat megkeresni, hogy erről a községbeli érdekelteket a szokott módon azon megjegyzéssel sziveskedjék értesíteni, hogy amennyiben azok az alapszabályoknak hivatkozott §-a értelmében önként nem csoportosulnának, a megtartandó közgyűlésen az illető községi előjáróság által fogtak képviseltetni; megjegyzem, hogy önálló szavazatra csak az van jogosítva, akinek ártérbirtoka 50 kataszteri holdat tesz ki.

A községbeli érdekeltég esetleges csoportosulásáról a választott megbízott vagy megbízottak neveiről, valamint arról, hogy a községbeli érdekeltéget a községi előjáróság fogja-e a társulati alapszabályok 8 §-a értelmében képviselni, a szavazati lajstromok összeállítása céljából a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal értesítést kérek.

Párdány, 1906. évi szeptember hó 4-én.

Petrikovits Róbert,
igazgató-főmérnök.

— Két —

butorozott szoba

— kiadó —

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

(715-x 40)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mászt nem szihat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

(45-104.71)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.